

Boekbespreking van "Mormon Enigma: Emma Hale Smith" van Linda King Newell en Valeen Tippitts Avery, 2^e editie uitgegeven door University of Illinois Press in 1994.

Inleiding

De meeste leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen kennen Emma Smith als de vrouw van de Profeet Joseph Smith. Daarnaast zijn er nog een beperkt aantal feiten, die onder de leden van deze kerk algemeen bekend zijn. Deze hebben dan toch vooral betrekking op haar leven met Joseph Smith. Zij is echter meer dan de vrouw van de Profeet en heeft ook een eigen verhaal.

Emma Hale Smith neemt een prominente plek in binnen de geschiedenis van zowel de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (de "Utah kerk") als de Gereorganiseerde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, zich tegenwoordig de Gemeenschap van Christus noemend (de "Gereorganiseerden"). De schrijvers hebben in hun boek het verhaal van het leven van Emma beschreven.

Waar het allemaal begon

De voorouders van beide ouders van Emma verruilden de Britse eilanden rond het midden van de 17^e eeuw voor de Nieuwe Wereld (New England). Rond 1791 vestigden haar ouders, Isaac Hale en Elisabeth Lewis, zich aan de rivier de Susquehanna in een landstreek die toen Harmony, Pennsylvania heette. Samen, met de broer van Elisabeth en zijn vrouw, waren zij de eerste permanente blanke bewoners van deze streek. Daarvoor woonden zij in de staat Vermont (Wells) waar ze ook waren getrouwd.

Op 10 juli 1804 werd Emma geboren als hun zevende kind en derde dochter. Zij was een gelovig meisje. Rond haar achtste verjaardag trof haar vader haar eens biddend aan in een open plek in het bos. Hij hoorde haar bidden voor hem dat hij mocht terugkeren tot de kerk, die hij daarvoor de rug had toegekeerd. Bewogen door het gebed van zijn dochter besloot hij, samen met haar zeventien oude broer David, terug te keren. 's Zondags bezocht ze de diensten met haar ouders en zong zij met haar heldere stem enthousiast de liederen mee.

Naast allerlei huishoudelijke vaardigheden als het inmaken en drogen van vruchten, kaarsen maken etc. nam het onderwijs een belangrijke plek in binnen het gezin. De eerste jaren werd ze door haar moeder onderwezen. Vanaf haar negende, toen er een school was gebouwd door haar plaatsgenoten, ging ze naar school. Men trok van ver goede onderwijzers aan. Daaraan dankte Emma ook haar latere beheersing van de taal en vloeiende stijl van schrijven.

Haar moeder zorgde voor extra gezinsinkomsten door een deel van het huis als herberg te exploiteren. Emma hielp haar moeder bij het bedienen van de gasten. Deze vaardigheden wende Emma in haar latere leven aan toen zij een deel van het Nauvoo Mansion als een hotel bestierde.

Eind 1825 ontmoette zij in de herberg van haar moeder een knappe, lange jongeman met blauwe ogen, die in dienst was van een welgestelde boer uit de omgeving. Zijn naam was Joseph Smith en hij kwam vanuit een noordelijker gebied in de staat New York. Samen met zijn vader logeerde hij dat najaar in de herberg. Emma en Joseph werden na verloop van tijd verliefd op elkaar en koesterden de wens om te trouwen. Isaac Hale verzette zich hier, om diverse redenen, sterk tegen, omdat hij

een betere partij voor haar wenste. Uiteindelijk trouwden ze in het geheim op 18 januari 1827, waarna ze naar de ouders van Joseph vertrokken. Hiermee begon het leven van Emma en Joseph samen.

Deze wijze van handelen heeft Isaac Joseph nooit vergeven. Joseph is nooit de schoonzoon geweest, die hij zich voor zijn dochter had gewenst. Hij bleek geen succesvolle boer te zijn. In de ogen van Isaac bleef hij een fantast en een schatgraver met zijn verhalen over visioenen van engelen en de heuvel waarin gouden platen bleken te zijn verborgen. Een gelukszoeker en geen man die voor zijn gezin zorgde, maar iemand die afhankelijk was van de giften en goedheid van zijn volgelingen.

De verdere geschiedenis van 1827 - 1844

Deze loopt grotendeels synchroon met de bekende geschiedenis en het levensverhaal van Joseph Smith. Behalve enige brieven heeft Emma geen dagboek achtergelaten. Verwijzingen in het dagboek van Joseph Smith en kerkverslagen, naast beschrijvingen en verwijzingen in documenten van tijdgenoten, vormen de belangrijkste bronnen voor het levensverhaal van Emma.

Niettemin zijn de schrijvers erin geslaagd een compleet en geloofwaardig portret van Emma te schetsen. Het is het verhaal van een vrouw die de liefde van haar leven volgt met alle consequenties van dien. Zij verlaat haar familie en vrienden om Joseph te volgen naar voortdurend nieuwe oorden.

Zo woonde ze vanaf 1831 in Ohio. Daar maakte ze de ontwikkeling van de Kerk mee tot ze in januari 1838 met Joseph moest vluchten. Vervolging tegen zowel Joseph als de Kerk maakten het onmogelijk daar nog langer te blijven. De oppositie tegen Joseph kwam ook vanuit de Kerk zelf. Er rezen onder zijn volgelingen twijfels over zijn leiderschap. Vooraanstaande leden als David Whitmer en Oliver Cowdery verlieten de Kerk. Emma bleef, met vele anderen, geloven in Joseph, de Profeet.

Na een jaar in Missouri te hebben gewoond, vluchtte ze begin 1839 naar Illinois (Quincy, en later Nauvoo) waar ze, ook na de dood van Joseph, tot haar overlijden zou blijven wonen.

Gedurende haar leven kreeg ze negen kinderen waarvan er drie kort na de geboorte stierven, één (Don Carlos) slechts 14 maanden oud werd en een jongetje dood werd geboren. Daarnaast adopteerden zij en Joseph de Murdock tweeling (in 1831) waarvan het jongetje slechts een jaar oud werd.

Na 1844

Na de dood van Joseph besloot Emma dat zij en haar gezin niet meegaan met de trek naar het westen onder leiding van Brigham Young en de Twaalf Apostelen. Daarvoor waren meer redenen aan te wijzen. Het weggaan van de plek, waar zij en Joseph hadden gewoond, en het verlaten van de begraafplaats van haar geliefde Joseph speelden hierbij zeker een belangrijke rol. Daarnaast was er natuurlijk ook het vooruitzicht van het afscheid van wat haar inmiddels dierbaar en vertrouwd was en de te verwachten ontberingen van de lange tocht (met deels nog kleine kinderen).

Al gauw was er naast het verdriet, dat zij als weduwe had, ook de zorg voor haar gezin. De nalatenschap van Joseph bestond uit bezittingen als The Nauvoo Mansion en land. Daarnaast waren er zoveel schulden dat één leven te kort was om alles af te betalen. Strijdpunt was wat van Joseph persoonlijk was en waar hij als leider van de Kerk over kon beschikken. Uiteindelijk werd met de

leiders van de Kerk een schikking getroffen zodat Emma in staat was haar hotel in de Mansion voort te zetten. Daarnaast verkreeg zij nog voldoende middelen om haar gezin te kunnen verzorgen.

Op 23 december 1847 huwde Emma met Lewis C. Bidamon. Zij kende Lewis en zijn broer reeds in 1843 toen zij vier rijtuigen leverden aan Joseph. Zij trouwde Lewis uit liefde volgens zowel de schrijvers als tijdgenoten uit de omgeving van Emma. In de kringen van de Kerk werd het nieuws van het huwelijk van Emma met een niet-mormoon met afkeuring ontvangen. Door de leiders van de Kerk en haar vroegere vriendinnen werd met een zeker dedain over Lewis gesproken en sommigen betitelden hem zelfs als “hoge priester van Satan”.

Lewis Bidamon was echter goed voor haar en de kinderen, die hem in het algemeen respecteerden. Zij zouden tot haar dood op 30 april 1879 bij elkaar blijven.

“Mormon Enigma” of het raadsel Emma Smith

Het gedrag van Emma, na de dood van Joseph, leidde tot spanningen tussen haar en de nieuwe leiders van de Kerk. Ook nu nog wordt zij slecht begrepen door vele Heiligen der Laatste Dagen. Veel vragen, als zij die al stellen, worden meestal niet beantwoord. Of zij nemen genoeg met een half antwoord, dat de situatie slechts deels verklaart. Vragen als:

- Welke zaken veroorzaakten de meningsverschillen tussen haar en Brigham Young?
- Waarom bleef ze achter in Nauvoo en voegde zij zich niet bij de Heiligen die naar het westen trokken?
- Wat is haar rol in de Gereorganiseerde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geweest?

Het zijn met name deze vragen die de schrijvers in hun boek aan de orde stellen.

Het gedrag van de “raadselachtige” Emma, is volgens de auteurs, vooral te verklaren vanwege de instelling van het meervoudig huwelijk. Over dit onderwerp had zij hevige conflicten met zowel Joseph alsook de latere leiders van de Kerk (lees: Brigham Young). Tegen haar kinderen heeft zij tot haar dood ontkend dat Joseph met deze praktijk iets van doen had. Wanneer haar zoons later Utah bezoeken horen zij wel degelijk verhalen over de meervoudige huwelijken van hun vader (deels van deze vrouwen zelf). Zij willen die echter niet geloven en confronteren Emma er ook niet mee om haar verder verdriet te besparen.

De Gereorganiseerde Kerk, sinds 1860 onder leiding van haar zoon Joseph en ook Emma sluit zich erbij aan, blijft altijd het standpunt, dat Emma uitdraagt, huldigen dat het meervoudig huwelijk iets is van Brigham Young en de Utah kerk. Dit verklaart de afstand tussen beide kerken. Wat voor de ene kerk een wezenlijke leerstelling is, gebaseerd op openbaring van de Profeet Joseph, is voor de andere kerk een bewijs van ontaarding van een afvallige kerk. Voor de Utah kerk is het verwerpen van het beginsel een teken van afval van de ware kerk en het afwijzen van de openbaring van God bij monde van levende profeten en daarom totaal onacceptabel.

Over het boek:

Het boek geeft een beeld van een vrouw die, tegen alle verdrukking in, de liefde van haar leven volgt. Ze komt daardoor in conflict met haar familie (vader) en in latere jaren met haar plaatsgenoten in Ohio, Missouri en Nauvoo. Zelfs met Joseph zelf komt ze in conflict als hij, tegen haar wil, het praktiseren van het meervoudig doorzet. Niettemin blijft ze hem trouw en sterft zij met zijn naam op haar lippen. Verder schetsen de auteurs Emma als een gelovige, begaafde, zelfstandige, en krachtige vrouw.

Op bepaalde punten is het boek ronduit schokkend. In het bijzonder daar waar het een beeld van Joseph geeft dat weinig leden van de (Gereorganiseerde) Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen kennen. Namelijk van een man die meer vrouwen heeft en dit verborgen tracht te houden voor de meeste leden van zijn kerk en vooral voor zijn vrouw.

Het is met name dit aspect dat wordt verzwegen in de Kerk en laatstelijk nog in de, in 2008 verschenen, film over het leven van Emma, getiteld: Emma Smith – My Story. Blijkbaar is het onmogelijk een positief beeld van de vroege geschiedenis van de Kerk te schetsen, zonder daarbij de feiten geweld aan te doen.

Over beide auteurs:

Linda King Newell (1941) is voorzitter geweest van de John Whitmer Association (RLDS, 1988) en van de Mormon History Association (LDS, 1996-1997). Zij was ten tijde van het uitkomen van het boek (1984) redacteur van het wetenschappelijk tijdschrift *Dialogue: A Journal of Mormon Thought* en publiciste.

Valeen Tippitts Avery (1936-2006) doceerde van 1983 tot 2005 geschiedenis aan de North Arizona University (NAU). Zij doceerde in het bijzonder de geschiedenis van het zuidwesten van Noord Amerika en Mormoonse geschiedenis. Zij was van 1987 tot en met 1988 voorzitter van de Mormon History Association.

Het boek:

"*Mormon Enigma: Emma Hale Smith*" werd bij publicatie in 1984 in de wetenschappelijke gemeenschap met enthousiasme ontvangen. De biografie won de Evans Biography Award, de Mormon History Association Best Book Award, and the John Whitmer Historical Association (RLDS) Best Book Award.